

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Lib. III. Decretalium. In quo agitur De Rebus, quae in iudicium devenire solent, cujusmodi sunt, de vita et moribus Clericorum, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1708

Articulus I. Quid sit emptio, & venditio?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73045](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73045)

emptione, & venditione: si autem hoc non exprimant, censetur exigi Scriptura solum ad probationem; sic Haunold. tom. 4. tract. 10. an. 14.

1414 Not. autem 1. non esse de substantia emptionis, vel venditionis, quod mutuo consensus actu transferat *Dominium* translatione constituyente emptori jus reale in merce, vel venditori in pretio (hoc enim fit traditione) sed sufficere, quod ei constituatur jus personale, nimirum contra personam, ut Emptor det pretium; venditor mercem: & hunc non liberari solutione solius interesse, sed teneri præcise ad traditionem rei, si ejus tradendæ potestatem habet, probabilius est; cum venditor non minus obligetur ad tradendam rem venditam, quam donator ad rem donatam; sed hic tenetur præcise ad tradendam rem donatam, quin satisfaciat solvendo interesse. Ergo. Major, & Min. habetur §. 2. Instit. ibi: *Et ad exemplum nostra constitutio; eos enim in se habere necessitatem traditionis voluit, ut etiam si non tradantur; habeat plenissimum, & perfecturam robur, & traditionis necessitas incumbat donatori.*

1415 Not. 3. quod, licet emptio, & venditio solo consensu perfecta statim pariat obligationem, & actionem, etiam antequam fiat rei, vel pretii traditio; non pariat tamen *actionem ex emptio* ad effectum, priusquam totum pretium persolvatur; sed venditori usque ad ejus solutionem licere rem, tanquam pignus, retinere. L. 13. §. 8. ff. de action. empti. ibi: *offerri pretium ab emptore debet, cum ex emptio agitur: & ideo, etsi pretii partem offerat, nondum est ex emptio actio; venditor enim quasi pignus retinere potest eam rem, quam vendidit.* Quando autem dicitur, quod venditor *rem tradere*, & Emptor *pretium dare* debeat, per hæc verba subsignata notabile discrimen significatur. Nam *lis tradere* hic necessario non importat aliud, quam nudam rei consignationem in nudam possessionem, per quam Emptori rem habere liceat, esto fortassis venditor non sit rei Dominus; cum etiam rei alienæ venditio subsistat, ut habetur L. *rem alienam*. C. de contrahend. empt. non in præjudicium veri Domini (hic enim rem suam, ubicunque sit, vendicare potest) sed vendito-

ris; qui emptori pretium restituere tenetur cum Domini compensatione, quod patitur ex carentia rei emptæ, ut constat ex ff. & C. de Eviction. E contra *dare* importat hic translationem domini, ut habetur §. *sic itaque*. Instit. de actionib. quod intellige, quando datur cum causa; alias datio, facta sine causa, non esset efficax ad dominium transferendum. Barbosa de axiomat. axiomate 1. Hinc Emptor, qui venditori tenetur *dare pretium* pro re emptâ, non satisfacit, solvendo pecuniam non suam, sed alienam; quia conventio *venditoris* est super re certa in specie, *hoc vino, hac domo: ac emptoris* pro pretio (v. g. 1000. fl.) solum in genere, ut colligitur ex L. 11. §. 2. ff. de actionib. empti. ibi: *Et imprimis ipsam rem prestare venditorem oportet; id est tradere, quæ res, si quidem Dominus fuit venditor, facit & emptorem Dominum; si non fuit tantum evictionis nomine venditorem obligat, si modo pretium est numeratum, aut eo nomine satisfactum: Emptor autem nummos venditoris facere cogitur.*

Not. 4. in hac materia per *rem emptam*, seu mercem intelligi, quod est *pretio æstimabile*, atque adeo non tantum res corporales, & nobiles; sed etiam immobiles, & incorporales; ut jura, actiones, imo etiam quandoque spem, vel eventum dubium; ut si quis à Piscatore, retia laxante in capturam, pretio emat, quid quid eo tractu comprehenderit, per L. 8. ff. de contrah. empti. ubi sic habetur: *nec emptio, nec venditio sine re, qua veniat, post intelligi; & tamen fructus, & partus futuri recte emuntur, ut, cum edictus esset partus, jam tunc, cum contractum esset negotium, venditio facta intelligatur; sed, si id egerit venditor, ne nascantur, aut ne fiant, ex emptio agi posse; aliquando tamen, & sine re venditio intelligitur, veluti, cum quasi alea emitur; quod fit, cum captus piscium, vel avium, vel missilium emitur: emptio enim contrahitur, etiam si nihil inciderit; quia spei emptio est, & quod missilium nomine eo casu captum est, si evictum fuerit, nulla eo nomine ex emptio obligatio contrahitur; quia id actum intelligitur.*

Not. 5. sine pretio non dari emptio-
nem

nem juxta L. 36. ff. cod. Pretium autem hic significat pecuniam numeratam; Quare dans rem pro re, non *emit*, sed potius *permutat*; debet autem in hoc contractu constitui pretium *determinatum*; alioquin contractus esset invalidus per §. *pretium*. Instit. h. t. & quidem in pecunia numerata. §. *item pretium*. Instit. cod. quod intellige, de pecunia non necessario statim persolvenda; sed vel statim solvenda, vel fide data, & acceptata, desolvenda; sic Pirhing h. t. n. 2. §. *not.* 2. Not. 6. venditionem quoque debere esse *de re certa*. L. *in venditionibus*. 99. ff. h. t. & quidem *existente vel actu, vel in spe*; ut fructus agri, foetus animalium; quo sensu intelligi debet lex 8. ff. h. t. ubi dicitur: *nec emptio, nec venditio, sine re, qua veneat, intelligi debet*. Ex dictis colliges, emptionis, & venditionis substantiam consistere in communicatione rei, & pretii per consensum; ita Zoësius h. t. n. 1. quod intellige juxta dicta hactenus.

ARTICULUS II.

Quæ res emi, & vendi possint?

1418 ANTE resol. not. quando prohibetur alicujus rei alienatio; intelligi *cum effectu*, nimirum cum dominii translatione in alienarium, quod maxime procedit de prohibitione *pœnali*; quia leges, præsertim pœnales, intelligi debent cum effectu, seu de actu consummato, c. *Relatum* de Cleric. non resident. & L. 1. ff. quod *quis juris*; & quoniam etiam emptione fit alienatio, idem etiam intelligendum est de re ista specie alienationis; quibus positus:

§. I.

An emi, & vendi possint res sacræ?

1419 SUPPON. 1. quod Ecclesia gaudeat iisdem privilegiis, quibus gaudet *Fiscus*, ut tenet communis. 2. quod procurator *Fiscalis*, vendens, & tradens rem

ad *Fiscum* pertinentem; antequam emptor det pretium, non transferat rei dominium in emptorem; sed hoc permaneat penes *Fiscum*. L. 5. ff. de jure *Fisci* junct. gloss. *fin.* Ex quo idem dendum de *Procuratore*, vel *Mandatario* Ecclesiæ, licet Emptor det fidem de pretio solvendo; quia *Procurator Fisci*, *Minoris*, vel *Ecclesiæ*, non potest vendere, nisi ex causa, ut satisfiat *Creditoribus*, quod non impletur solum habendo fidem de pretio.

Suppon. 2. Rem *Sacram* fieri, quando divinis usibus, adhibitis certis quibusdam verbis, precibus, ac Ceremoniis, destinatur; si *Pereyra* in *Elucidario* n. 1337.

Suppon. 3. *Religiosum locum* aliter à *Legistis*, & aliter à *Canonistis* usurpari. Nam in *jure civili*, religiosus locus est ille, in quo sepultus est aliquis *Christianus* de voluntate *Domini ipsius loci* L. 2. C. de *Relig. & sum. fun.* quasi corpus *Christiani*, locum tangens, ideo religiosum efficiat, quia per illum contactum desinit esse in dominio alicujus, L. *quanquam* ff. de aqua *pluvia arc.* sic etiam pietas donantis facit locum *pium*; & religio sepulti facit locum *religiosum*: in *jure Canonico*, *Religiosus locus* juxta *Sylvestr. V. locus*. n. 1. est, qui *authoritate Pontificis deputatur ad talem usum. c. ad hac* de *religios. domibus*.

Suppon. 4. *Commercium*, juxta *Isidorum* l. 5. ethym. dici à *mercibus*, quasi commutatio mercium; Definiri potest, *libera commendi, contrahendique facultas ab iis, qui merces ulro citroque vehunt.* Apud *Ulpian.* instit. c. 19. (ut sumitur ex L. 5. ff. de *just. & jure*) est *emendi, vendendique invicem jus*; id est, *rerum legitime aliquo modo acquirendarum.* Unde non dicitur esse *commercium* earum rerum, quarum dominium comparari nequit; quales sunt *Sacræ, & Religiosæ* L. 6. & 34. §. *omnium*. ff. de *contrah. empt. nec dicitur quis habere commercium certæ alicujus rei, quam sibi acquirere non potest* L. *multum interest*. 34. ff. de *verb. oblig.* at sub *commercio* omnes contractus comprehendit tradit *Spiegel. V. cod. ex gloss. ad §. idem juris est.* Instit. de *inutil. stipulat*; his præmissis;

Di-